

УДК 378.147+371.322+376.68

СУЧАСНІ МУЛЬТИМЕДІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЗНАНЬ ПРИ ВИВЧЕННІ АБДОМІНАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ

В. М. Галюк

ДВНЗ “Івано-Франківський національний медичний університет”

MODERN MULTIMEDIA METHODS OF TEACHING FOREIGN STUDENTS AS A WAY TO INCREASE QUALITY OF KNOWLEDGE DURING TRAINING ABDOMINAL SURGERY

V. M. Halyuk

SHEI “Ivano-Frankivsk National Medical University”

У статті викладено актуальні питання викладання абдомінальної хірургії студентам-іноземцям у вищому навчальному закладі на сучасному етапі. Наведені нові методики, зокрема комп’ютерних мультимедійних відеосюжетів, 3D технологій та елементів візуальної діагностики, що сприяє поглибленню розумінню та ефективному засвоєнню теоретичних знань студентів, разом з тим демонстрація тематичного хворого з наступним обговоренням проблеми за типом діалогу між викладачем і студентом є найбільш ефективним методом засвоєння практичних навиків, які спрямовані на покращення навчального процесу.

The article deals with topical issues of teaching abdominal surgery for international students in higher education at the present stage. It presents new methods, in particular computer multimedia, movies, 3D technologies and elements of visual diagnostics, which contributes to a deeper understanding and effective absorption of theoretical knowledge of students, together with the demonstration of thematic patient, followed by a discussion of the problem according to the type of dialogue between teacher and student is the most effective method of learning of practical skills, which are aimed at the improvement of the educational process.

Вступ. Процеси інтеграції в сучасному світі охоплюють дедалі більше сфер життєдіяльності людини. Освіта України в цілому і вища школа, зокрема, не можуть стояти осторонь європейської інтеграції. Упродовж шести років освітнє співтовариство мобілізується задля спільної мети – формування загальноєвропейського освітнього простору. Зона європейської вищої освіти повинна базуватися на спільніх фундаментальних принципах і підходах в організації вищої освіти. Відкрита зона європейської вищої освіти несе багато нових позитивних спільних перспектив, і разом з тим зберігає повагу до національних особливостей функціонування освіти в кожній окремій країні [1, 2]. Для сучасного стану розвитку національної вищої освіти характерні модернізація і реформування, спрямовані на приєднання до Болонського процесу з метою входження в європейський освітній і науковий простір.

Болонський процес – це здійснення структурного реформування вищої освіти, зміна освітніх програм,

форм і методів навчання, контролю й оцінювання навчальних досягнень студента для підвищення якості освіти, спроможності випускників вищих навчальних закладів працевлаштуватися на європейському ринку праці.

Метою впровадження кредитно-модульної системи навчання є підвищення якості вищої освіти фахівців і забезпечення на цій основі конкуренто-спроможності випускників та престижу української вищої освіти у світовому освітньому просторі [3].

Кредитно-модульна система організації навчального процесу базується на певних принципах, одним із них є інноваційність, який полягає у використанні ефективних педагогічних й інформаційних технологій, що сприяє якісній підготовці кваліфікованих робітників.

Одним із ключових завдань даного принципу є успішна та якісна професійна підготовка випускників вищих навчальних закладів, підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, тобто поліпшення розуміння, запам'ятовування й уміння застосування на практиці отриманих знань. У психолого-педагогічній літературі зазначається [1, 3, 4], що близько 80

відсотків інформації людина сприймає через органи зору, близько 15 – через слух і 5 відсотків – через дотик, нюх і смак. Проте коли йдеться не тільки про сприйняття, але і про запам'ятовування інформації, то чільне місце належить моторній, тобто руховій пам'яті. Інакше кажучи, краще всього особа, яка навчається, запам'ятає матеріал, коли побачить, почує і доторкнеться, тобто сама щось відтворить – запише формули та означення, намалює ескізи та схеми, застосує на практиці одержані знання.

У цьому зв'язку важливо у процесі проведення заняття постійно надавати особам, які навчаються, можливість самим здійснювати певні дії, що стосуються навчального матеріалу, який розглядається. Сучасні інформаційні комп'ютерні технології не тільки надають мультимедійне середовище для викладення й активного сприйняття навчальної інформації, але й здійснюють стимулюючу дію щодо мотивації студентів до вивчення цієї інформації [1, 3, 4]. У педагогічному процесі кафедри хірургії № 1 існує багата педагогічна традиція щодо поліпшення сприйняття навчальної інформації. У процесі заняття використовуються різного типу обладнання, починаючи зі звичайних крейдових дощок і до більш складних технічних приладів (мультимедійні, аудіо-, відеотехнології).

Основна частина. Метою дослідження було встановлення значення більш поглиблого вивчення теми заняття з допомогою мультимедійного забезпечення як мотиваційного компонента навчальної діяльності іноземних студентів.

При розгляді матеріалу навчальної теми з абдомінальної хірургії нами запропоновано демонстрацію мультимедійних презентацій, які максимально наближають студента до розуміння анатомічної структури, фізіології, патогенетичних та патоморфологічних механізмів розвитку патологічного процесу у черевній порожнині. Особлива увага при цьому надається мультимедійній демонстрації схематичного зображення патологічних змін та методів оперативного втручання.

Студентів-іноземців медичного факультету (22 чол.) було розділено на три групи. Перша група – контрольна (8 чол.), у якій на практичних заняттях демонстрація матеріалу здійснювалась з допомогою табличного забезпечення.

Другу групу (7 чол.) склали студенти, яким матеріал навчальної теми розкривався у вигляді мультимедійної презентації, в якій ілюстровано відображенняся частота захворювання, історичні аспекти розвитку, поширення захворювання серед населення

залежно від статі і віку, патогенетичні механізми та демонструвались схеми лікування й операції. Презентація займала 10 хвилин із відведеного на заняття часу.

Третя група – студенти, яким розкриття теми заняття проводилося, як і студентам другої групи, але додатково демонструвався тематичний пацієнт на початку заняття. Демонстрація тематичного хворого супроводжувалась збором скарг, анамнезу захворювання, життя та об'єктивними даними з наступним обговоренням діагнозу, причин виникнення нозології, діагностика та лікування за типом діалогу між викладачем і студентами. Час, який був затрачений із виділеного на заняття, – 15 хвилин.

При завершенні практичного заняття нами було відмічено різний ступінь зацікавленості та засвоєння теоретичних та практичних навиків студентів.

Студенти першої групи показали низький рівень зацікавленості та клінічного мислення при розборі історії хвороб тематичних хворих, та засвоєння теоретичних і практичних знань.

Студенти другої групи після перегляду мультимедійної презентації виявили високий рівень засвоєння теоретичного матеріалу при розгляді основного етапу заняття, що проявлялося зацікавленістю студентів до роботи з тематичними хворими в палаті.

Високий рівень засвоєння теоретичних і практичних знань проявили студенти третьої групи, де окрім мультимедійної презентації демонструвався тематичний пацієнт. Студенти активно ділилися знаннями за темою заняття, дискутували обґрунтовуючи попередній діагноз, а також схеми надання допомоги тематичному хворому.

Висновки: 1. Введення в педагогічний процес новітніх методів навчання, зокрема комп'ютерних мультимедійних відеосюжетів, 3D технологій та елементів візуальної діагностики сприяє поглиблому розумінню та ефективному засвоєнню теоретичних знань студентів.

2. Демонстрація тематичного хворого та перегляд мультимедійної презентації з наступним обговоренням проблеми за типом діалогу між викладачем і студентами є найбільш ефективним методом засвоєння практичних навиків, що стимулює клінічне мислення майбутнього спеціаліста.

3. Розроблена технологія підвищення якості навчального процесу з використанням нових комп'ютерних технологій в режимі 3D ефективна як щодо навчання вітчизняних, так і студентів факультету підготовки іноземних громадян.

Література

1. Ковальчук Л. Я. Новітні шляхи вдосконалення підготовки фахівців у Тернопільському державному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського / Л. Я. Ковальчук // Медична освіта. – 2010. – № 2. – С. 27–30.

2. Бойчук А. В. Шляхи оптимізації навчального процесу на кафедрі акушерства і гінекології факультету післядипломної освіти / А. В. Бойчук, А. Ю. Франчук // Медична освіта. – № 3. – 2010. – С. 60–66.

3. Досвід викладання дисципліни “Хірургія” за кредитно-модульною системою / Л. Я. Ковальчук, І. Я. Дзюбановський, А. Д. Беденюк [та ін.] // Матеріали Всеукраїнської на-

вчально-наукової конференції з міжнародною участю “Дослідження та перспективи впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України”, присвяченої 160-річчю з дня народження І. Я. Горбачевського (з дистанційним підключенням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв’язку), 15–16 травня 2014 р., Тернопіль. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2014. – С. 150 – 152.

4. Epstein R. M. Assessment in medical education / R. M. Epstein // N. Engl. J. Med. – 2012. – № 356. – Р. 378–396.

Отримано 26.09.14